

ПЕРВЫЙ
ДО ВУЗНАВЕЖЕНА
ДЕПЕБНУТНИРО-
САНА ПО МУТНАХ.

По Б. П. Г. Г. Г.

Копировано с разрешения
ИЗДАНИЯ И ВОССТАНОВЛЕНИЯ. Б. Г.

Литературное 150 руб.

Перегляд.

(До підшукування належущих яблуків).

Листовні породи.

А. Листя просте.

I. Листя розміщене спіралью (або пучками)

1. Листя цілокрайє (без зубців або
латок)

2. Листя зубчасте, або зарубчасте
(але не латчасте)

а) Листя просто зубчасте або
зарубчасте - - - - -

в) Листя подвійно зубчасте -

с) Листя погаси просто, погаси
сти подвійно зубчасте.

3. Листя латчасте (латки з зуб-
цями або без них) - - - - -

Маблиця.

Сторінка.

I

3

II

6

III

15

IV

18

V

20

II Листя супротивне.

1. Листя цілокрайє (без зубців і латок) -	<u>VI</u>	22
2. Листя зубчасте, або зарубчасте (але не латчасте)	<u>VII</u>	25
3. Листя латчасте (латки з зубцями або без них). - - - - -	<u>VIII</u>	26

В. Листя складне.

I. Листя розміщене спіральне (або пучками) -	<u>IX</u>	27
II Листя супротивне. - - - - -	<u>X</u>	30

Хвойні породи.

I. Шпильки поодинокі стоячі - -	<u>XI</u>	31.
II. Шпильки від 2 до 5 або по 20-30 в пучках.	<u>XII</u>	33.

Таблиця I.

Листовні породи з поростию, спіраль-
но розміщеною, чітко розділ. листям.

A. Листя дуже мале, шпильчасте або
лушковатисте.

1. Чаларник, 1-8 м. височиною, з дуже ма-
лим, лушковатистим метячком; (цві-
ти червоні) -- Muscicaria (Fumarie)
(Мамарикє пішечьїт). germanica.

Макож (з ще меншим метячком)
(т. французький). T. gallica.

2. Чаларник, 30-60 см. височиною, в біль-
шості з 2-4-рядним рівнистим (шпиль-
частим) метячком (цвіти червоні);
(Вереск) Calluna vulgaris.

Увага. Кинарикє і туня обє тільки кучу-
вцютьєр. Див. Сводні.

B. Листя більше, не шпильчасте й не
лушковатисте.

1. Листя зі споду біло-сіро-зелено-мох-
натє (макож тонко біло-лукова-
те) або іржависте.

— Альпійський чаларник, низький,
височиною до 30 см., з тупо-ланцету-
ватим, зі споду іржавистим ме-
тячком (цвіти червоні). Румьїтвучєтєр.
(Рододендрон). Rhododendron ferrugineum.

а) Листя довге й вузьке (ланцетува-
те) більш як у 2 рази довше ніж
широке.

1. Листя рівнисто-ланцетувате, дуже довге, зі споду біле, шовкувато-волосисте, з вузькими, короткими триметральми (цвіти в брукьках) (Іва молдавська). *Salix viminalis*.

2. Листя рівнисто-ланцетувате, зі споду біло мусовате; галарник, часто з фаллографією. (Моховник). *Hippórrhæë rhamnoïdes*.

Увага. Похідне також (з усередненим м'яким *Ledum palustre* (багонник).

3. Листя широкого-ланцетувате, біля верхка часто тонко зубчасте, зі споду мажовазелено-мощнасте. (цвіти білі або червонуваті) (Мушмула) *Mespilus germanica*.

Увага. Культивується: *Elaeagnus angustifolia*. (оливник) зі сріблястими зі споду листя.

δ) Листя широкого-еліптичне або широкого дугасте, не більше як у два рази довше ніж широкі.

- Листя еліптичне або дугасте, досить мале, зі споду сіро-біло-мощнасте.

Cotoneaster vulgaris. (Сірна мушмула або кізилник)

Увага: а) культивується: *Cydonia vulgaris* (айва)
в) може бути з цілокрайніми листями: (Груша) *Pirus comminis*

II. Листя зі споду не мохнасте (не мусовате) і не іржависте.

(а) Бічні перші аж до берега листа виродні

в більшості мало або зовсім не розгалужуються. Метя широко овалне або широкого дугасе.

1. Білі нерви відростають майже просто до листового дерева, який, принаймні в молодості, вкритий білими волосками, і закінчуються там кінцями в зовсім маленьких зубцях. (цвіти зеленуваті, в пухляках). Fagus silvatica (Бук.)

2. Білі нерви відростають до дерева лубовато; метя цілокрайє (цвіти малі, білуваті) (Крушина кришка). Rhamnus frangula.

Увага: а) культивуються:

Rhus cotinus - (скошній, шевське дерево) - каларник з дугасими, до основи звуженими метями; в молоді бувають з цілокрайніми метями - - Hedera helix (плющ) Rhus cotinus (гречина), Ilex aquifolium (падуб), Clematis vitalba (ломоноса), Philadelphus coronarius (дешик)

б) Білі нерви слабі, в більшості невиразні й розходяться в тонку сітку нервів; метя вузько-дугасе або ланцетувате.

- Низький альпійський каларников (культивується) Rhododendron ferrugineum Див. вище.

1. Низький каларников; метя що все-зелене, вузько зворотно-дугасе, на березах скручене, зі споду телико-голковане (цвіти в білих до червокуватих) - - - Vaccinium vitis idaea (Брусниця)

Увага: 1) Листячко зі споду блакитно-зелене, опадає: Ruscium uliginosum (голубець). 2) На волоті; стебла дуже тонкі, листячко р-всім мале, вогделе: V. oxycosoz (журавина). 3) Arctostaphylos uva ursi (медведжа гроба). 4) Листя р-всім сфо-ланцетувате: Andromeda polifolia (дикий розмарин).

2. До 1 м. височини, галарниці; шлехи рідкі, зпрумовані догори; листя вчужко звужується в стиник, расфо пугривате (цвіти червоні) (Вовче м'ясо). Daphne mezereum.

3. Галарниці до 3 м. височиною, шлехи довгі, тонкі, звислі, листя (за расфо) ланцетувате, расфо пугривате (цвіти фіолетово червоні) (Дерега) Lycium halimifolium.

4. Галарниці з вчужким (р-всім сфо-ланцетуватим) малим листям і зеленим шлехам, також іноді з колмоцям (цвіти жовті) (Дрік). Genista tinctoria.

Увага: Подібні також: Ulex europaeus, Sarothamnus vulgaris, Cytisus sagittalis.

Таблиця II.

Листовні породи з простим, спіральним (або пугриватим) розміщенням, просто зубчастим або зазубжастим листям.

1. Все листя в спірально розміщен-

них пухкач, вузько(зворотно) дугаєсе,
тонко и гостро зубаєсе, тид коженич
пухаюч лист в більшоєї одна (3^т
роздільна) колюча (цвіти жовті)
Berberis vulgaris.
(Байбарис, кислянка).

Звага: подібні також: Rhamnus
cathartica (крушина звичайна),
Betula alba (береза біла), Panicum
tremula (осика).

2. Листя спірално розміщене, тільки
вишарово, на керозвигнених гілках (ско-
ротких), сидить пухатки: У всіх ин-
ших у таблиці II наведених дерев і
чаларників

Перегляд нижче наведених рубрик:

A. Листя широко-серцевате або широко
3-4 кутове.

I. Листя косо серцевате або косо 3 ку-
тове - - - - - Стр. 8.

II. Листя рівнополовинне 3-4 кутове.
Стр. 8.

B. Листя округовате, трохи довше ніж
широке

I. Листя також подвійно зубаєсе.
Стр. 9.

II. Листя (просто) грубо зубаєсе або
грубо зарубаєсе. - - - - - Стр. 9.

III. Листя тонко зубаєсе або тонко заруб-
аєсе - - - - - Стр. 9

C. Листя виразно довше ніж широке (еліп-
тичне, яйцате, зворотнодугате, ланце-
тубате и т.д.)

I. Листя майже цілокрає. Стр. 10

- II. Листя також надвійно зубчасте. Сторн. II.
- III. Листя виразно просіо зубчасте або зорубчасте. Сторн. II.

A. Листя широкого серцювате або широкого 3-4 кутове

I. Листя косо серцювате або косо 3 кутове.

1. Листя гостро зубчасте, зі споду зеленісне принаймні в кутах нервів, білокротні волосисте (у вітні зростає зелені) Листя широкоголиста. *Filix grandifolia*

Увага: культивується: *Filix alba* (листя срибидетта) з білуватими зі споду листями.

2. Листя менше, зі споду білокротно-зелене, буриими волосистими в кутах зростає (у вітні зростає зелені) - - - *Filix parvifolia*.
Листя дрібнолисте

Увага. Подібні також: *Prunus armeniaca* (морква), *P. mahaleb* (вишня махалебська, антинка), *Prunus coccinea* (грушня дика), *Morus nigra i alba* (шовковиця).

II. Листя рівнополовинне, 3-4 кутове (або серцювате)

1. Листя широкого 3-4 кутове, велике, листові зубці тупо заокруглені (листя відстоде) (Осокір). *Rorivus nigra*

Увага: 1) культивується *R. fruticosus* (топія італійська) (з великими прямими злими). 2) Подібні також: *Filix* (листя)

2. Листя широкі, кругловате, мало шпильові, з довгими і тонкими стиничкою, з тупими латкастованими зубцями

(Осика)

-9-

Populus tremula.

Увага. Подібні також вищезгадані:
Prunus armeniaca, P. mahaleb, Prunus
communis, Morus, Jilica.

В. Листя округловате, трохи довше ніж
широке.

I. Листя також подвійно зубчасте.

Листя зворотно зубчасте або округловате, тупе,
часом з вирізком на місці штиля, з прямими,
трохи розгалуженими бічними нервами.
(Вільха гвірна). Alnus glutinosa.

II. Листя (просто) грубо зубчасте або грубо за-
зубчасте

Увага: Подібн. також Jilica (липа)

1. Листя зі смочу біло мохнаті, грубо й гупо
зубчасте (зазубрасте) або ламчасте.
(Тополь біла, Ерідвгста) Populus alba.
2. Листя не мохнаті, широко-округловате (не
виразно 4-кратове) з зовсім короткими шти-
лем і з тупо заокругленими, вгорі пряд-
лими, зубцями, дуже довго й тонко-сти-
ничове. . . . . Populus tremula
(Осика)
3. Листя дуже малі, коротко-стиничове, ши-
роко-округловате, грубо зазубрасте, парар-
ник 30-60 см. висотиною.
(Береда карликова) Betula nana.

Увага: Подібн. Aronia rotundifolia.

III. Листя тонко зубчасте або тонко зазубрасте.

1. Листя довгаве (часом серцювате-округловате)

зарудчає зубчає, в більшовсї з 1-2 бородавок на спинику або на долишній березі платівки (цвіти білі).
(Вишня малалебська, айгунца) Prunus mahaleb.

Увага: Подібн. Rhamnus cathartica (крушина звичайна)

2. Листовий спинику без бородавок; листя круповає, коротко мушковає, дуже тонко зубчає (цвіти білі)
(Груша) Pirus communis.

Увага. Подібн.: Populus tremula (осика), Rhamnus cathartica (крушина звичайна), Salix herbacea (лоза), Alonnia rotundifolia, Cassiniun myrtillus (коринч).

С. Листя виразно довше ніжширокоє (еліптичне, яйчає, зворотню дїчає, ланцетуває і т. д.)

I. Листя майже цілокраїє.

1. Низький альпійський палярникоз.
Rhododéndron ferrugíneum.

2. Листя широко ланцетуває, зі споду зеленомохнате, тільки біля шпички тонко зубчає (цвіти білі до жовтуватих).
(Мшниця) Mespilus germanica.

3. Листя широко еліптичне, цілокраїє, тілкі при кінці (прдших, нерозгалужених) бітних нервів слабо задубренє (цвіти зеленуваті).
(Бук) Fagus silvatica.

Увага. Подібні магози: Pirus communis (груша), Salix caprea (вербакоз), Cotoneaster rupestris (кузівник), Slex aquifolium (падуб), Myrica gale, Prunus lauro-cerasus.

II. Листя такоже подвійно зубраєє.

Порівняти таблиці III; IV.

Sorbus aria (рубина лущина), Corpinus betulus (град), Prunus spinosa (терен), Prunus cerasus, avium (вишня, черешня), P. domestica (слива), Prunus malus (яблуня), Prunus padus (черешня), Alnus viridis (ліщина американська), Morus nigra, alba (моршук горня і біла).

III. Листя виразно просто зубраєє або зарубраєє.

- Листя еліптичне, з великими ігловатими зубцями, м'якшувате, в середке, фірко цілокрайє (зубці білі) (Магуд) Ilex aquifolium.
- Листя з 3 вігоснови до шпиль візручими нервами.

Тільки кустові вуютьє: Cornus americana, Rubus aculeatus (доржидерево) Hibiscus syriacus.

Увага: Доки треба переміняти всі три рубрики а), б), с).

а) Листя з найбільш 6 (7) парами виразних білих нервів

- Низькокачарний півгаларничок з довієм малми, 3 кашинним або простим, тонко зубчастим листяком; кашо колотковацїм Opuntia procurrens.

1. Низький галарничок з зеленим педистим шматком і малми, широкозїмним, коротко-стинничовим листяком (Рорниця) Vaccinium myrtillus.

2. Паларник зі спіралью розділених, часто перетвореними або переходними в колючки, рідко стоячим шипами. Листя еліптичне, або яйцясте, коротко-стипниціве, іноді також подвійно-зубчасте (цвіти білі).
(Мери) *Rhamnus spinosa*

Увага: Подібні також: *Rhamnus domestica*, *R. tatarica* (антинка).

3. Паларник у більшості з супротивними (або також спіралью розділеними), часто в молодості переходними шипами. Листя часто пухляке або супротивне, широко-еліптичне або яйцясте, зарубчасте-зубчасте, волосисте, тільки з 3-5 парами мушкетерів збігають до шипів білих нервів (цвіти пухлякі, жовто-зелені).
(Крушина звичайна, жосітр) *Rhamnus cathartica*.

4. Паларник або дерево зі спіралью розділеними, часто колючоватими шипами. Листя широко-яйцясте, з небагатьма (4-7 парами) сильніми білими нервів, зубчасте, в більшості голе (цвіти білі або червокуваті).
(Дика яблучка, кислиця) *Rhus typhina*.

Увага: 1) тільки квітучеся: *Celtis australis* (карас). 2) Подібні бувають: *Populus alba* (тополь білий), *Clematis vitalba* (ломоніс)

б) Листя з 7-14 парами білих нервів.

а) Листя тільки тоді в 1 1/2 рази довше ніж широке.

1. Низький паларничок з зеленими гребристими шипами й широко-яйцястим листям. (Цвіти червокуваті-зелені).
(Ларичка) *Cassinius maritimus*.

2 до 1,5 м. високою, без колючок, паларничка.

Листя широкого-еліптичне або згірчасте, коротко або довшим не шпильчасте, зубчасте, зі споду ясно-зелене (цвітіння білі) (у пра звичайна). *Arb니아 rotundifolia*.

3. Листя кругловате або широкого-згірчасте, коротко шпильчасте, довгостигликове, з писельними, дуже тонкими бічними первами, без стигликових бородавок (цвітіння білі) (вруша) *Picea comitana*.

Увага. Подібні також: *Picea mähler* (яблучка), *Sorbus aria* (рідина мушкетера)

4. Листя широко-згірчасте, тонко зарудбасте-зубчасте, з писельними тонкими бічними первами, іноді з бородавочками на соштанку. Таларшия без колючок (цвітіння білі) (вешня малаведька, аїрника) *Pinus mähler*

Увага: Подібні також: *P. insignita* (смава-терядка, терновик) *P. sibirica*.

В) Листя принаймні в 1/2 рази довше ніж широке.

1. Листя зі споду мохнато-волосисте, еліптичне або згірчасте (також зворотньо-згірчасте), в більшості з залуцтливим кожд шпильчаст, невідродно зубчасте-зарудбасте. Прилистки, коли ще тримають од, широкі. (верба, іва, рокиця) *Salix caprea*.

— Подібна, але листя не тільки в молодості але в старості, з обох боків волосисте. (ва ушаста). *Salix aurita*.

Увага. Подібні: *Sorbus aria* (рідина мушкетера), *Pinus domestica* (смава)

2. Листя не мохнасте, гостро-еліптичне, також згірчасте, або зворотньо-згірчасте, зубчасте; прилистки ланцетуваті, рівністі

або відсутні, часто (первоки) бородавки на
спиниці (цвіти білі, м'язок, голо),
(Велика)
(Черешня) *Prunus serotina*
Prunus avium

3. М'яке зубчасте; зелені бородавки на
спиниці (цвіти білі, в зонках)
(Черешня) *Prunus padus*

Звара: Подібні: *Prunus spinosa*
(морен), *Pirus communis* (гожина), *Pir-*
rica vulgaris (*Prunus persica* - троянда),
Celtis australis (каркас)

М'які кустисті: *Prunus italica*
(пенявога) і *P. domestica* (смава).

4. Листя не м'яке, широко еліптичне
або зубчасте, зарубчасте-зубчасте; сім'я
керви слабо м'яке, майже нерозгалужені,
на березі м'яке; зубчасте в зонках
(Крушина альпійська) *Rhamnus alpinus*

Звара. Подібні: *Fagus sylvatica* (бук),
Pirus communis (гожина), *Celtis australis*
(каркас)

С) Майже всі листя з білими нізю 14 парами
білими нервами, довге й вузьке.

1. Листя широко ланцетувате; зубці великі,
довгі й гостро-шпильчасті. Білі нерви ардулі,
в більшості нерозгалужені.
(Маштан справжній) *Castanea vesca*

2. Листя вузько-ланцетувате; зубці мали. Білі
нерви розгалужені:
нізю вузьколанцетні і вузькі

— а) Листя у літній стані, принаймні
зі споду, вкрито волоссями, часто
тіло в кутах нерви; листя 1-
-45 см. ширини;

Х) З прилисткими, наймолодші со-
ни шовковисто-волосисті.
(Верба біла) *Salix alba.*

XX) Без прилистоків, лист зверху зе-
лене, знизу сріблясто біле, шов-
ковисте.
(Верба сіра) *Salix incana.*

б) Листя, принаймні влітнім ефа-
ні, голе.

Листя вузьколанцетувате, привиз-
но втричі довше ніж є широке:
+ є прилистки.

а) Старші шишки біліш-менш заіндеквілі.
(Шелюга дров'я) *Salix daphnoides*

б) Старші шишки не заіндеквілі, листя
зубчасте, ланцетувате.

□ Старші шишки легко ломаються.
(Верба крихка) *Salix fragilis.*

□ □ Старші шишки не легко ломаються.
(Білогал) *Salix amygdalina* (Франція)

+ + Прилистоків нема, листя гостро
супротивне, шишки тюртурово-червоні.
(Шелюга червона) *Salix purpurea.*

- Шишки звисають додолу.
(Верба плакута) *Salix babylonica.*

Увага! Шийки кустувують: *Persica vul-*
garis (бросква), *Amygdalus comunitis* (миг-
дал), *Amygdalus* (груша — це перший
части з бородавками на стинках).

Падлиця III.

Листякові породи з простим, спіральним роз-

міцетним, розвійно-зубчастим метр.

А. Листя на спідній поверхні біло-або сіро-зелено-мохнате (густо тонко-волосисте)

1. Листя зі споду муршасте-біло мохнате, широкоеліптичне, густо майже ланцасте. Бічні нерви трохи муковаї (Шлиши білі (Рубина широколиста) Sorbus hybrida i latifolia

Увага. Подібна також Sorbus chamaemorphilis (Муршаста карликова).

2. Листя зі споду сірозелене-волосисте, широко еліптичне, грубо розвійно-зубчасте. (Вільда сіра або біла) Alnus incana.

Увага. Подібні також: Ulmus (милі) Corylus avellana (міцна).

3. Листя широко яйчасте, в більшості просте, але також подвійно зарубчасте-зубчасте. (Яблуня) Pirus malus.

В. Листя зі споду не мохнате, тілький (трохи волосисте або цілком голе).

I. Бічні нерви майже просте біжать до верха, мало або зовсім не розгалужені.

- Листя зі споду сіро-зелене (волосисте) широкого еліптичне, грубо подвійно-зубчасте. (Вільда сіра або біла) Alnus incana.

Увага. Подібні також: Ulmus (милі).

а). Спинка короткій, біля в.м. довжиною або короте.

1. Листя майже круглясте, або широко зво-

ротико-зигасте, в основі серцювате або трино-
поровинне, вгорі залоскрене, біло-волосяте.
(Ліщина) Corylus avellana

2. Листя зигасте, тацюок смітцурне, голє, блис-
кує, в основі тупе, в більшоєти тринопоко-
винне, вгорі залоскрене. Бічні нерви рідко
розгалужені, на споді листя сильно висфу-
нають.
(Граб) Carpinus betulus.

Увага. Подібні: Castanea carpinifolia (каш-
тан), Alnus glutinosa (вільха чорна),
Alnus incana (вільха альпійська), Ulmus
glaberrima.

3. Листя зворотко-зигасте, рідше зигасте, шни-
льовате. Основа листя в більшоєти білим-жов-
тею, бо оди бік трохи довше. Бічні
нерви часто з 1-2 бічними відгалуженнями.
Підвіски листів часто грубо волосисті.

а) Листя (кріпайши погасті) в штило
трьохкінгає.
(Шилм гірний) Ulmus montana.

б) Листя не трьохкінгає.

*) Листя зі споду зелено-зелене
(Берест) Ulmus campestris

**) Листя зі споду сірозелене, вельми
несиметричне.
(Вяз) Ulmus effusa.

в) Стиник виразно довше листя.

1. Листя 3-4 кутове, довго-шпильєте, грубо-
подвійно-зубасте; шики тонкі, часто висгі.
(Береда біла) Betula alba (verrucosa).

- Листя пухнато-волосяте.
(Береда пухната) Betula pubescens.

2. Листя широкі, зворотно-заїчає, часто округло-лопаті, в більшості без шипів, часто з вирізю на місці останнього (зворотно-серцювате) (Вільча горна) *Alnus glutinosa*.

Увага: Подібні дубають: *Alnus incida* (В. амійська), *Corylus avellana* (Лещина)

II. Бічні нерви лупають і виразно розгалужені, в більшості не доходять до берега листа.

1. Листя довгасто еліптичне (також заїчає або зворотно-заїчає), дуже густі з 1-2 бородавками на спинному, часто тільки просо зубчає (цвіти білі) (Вшниця і герешня) *Prunus cerasus* і *avena*

2. Помогловоїм паларник з вузго-еліптичним, часто тільки просо зубчастим листя без спинкових бородавок (цвіти білі, з'являють ся фактич під листя) (Мерен). *Prunus spinosa*.

Увага. Подібні також: *Pyrus malus* (Яб. луня), *Prunus artemiaca* (мороз), *Pennisca vulgaris* (бросюва), *Tilia* (липа).

Паблиця IV.

Листовні породи з простим, спіральним розміщенням, погаси просо, погаси по-двійно-зубчастим листям.

A. Бічні нерви майже прямі, доходять до берега листа, в більшості мало розгалужені.

1. Листя широко еліптичне, зі споду лунно-біло лопатає (цвіти білі.)

(Рубина мушкетера)

Sorbus Aria.

2. Листя згортає (або еліптичне), не можнає, в основі тупе, до штиля згортається, між нервими трохи зморщене.
(Зрад). Carpinus betulus

Увага: Подібні: Ostrya carpinifolia (кни ліска) Ulmus avellana (ліщина)

3. Листя широко зворотно-згортає, часто майже круговате, в більшості без штиля, часто з вирізом на штилі. Осфатиного.
(Вільна горна) Ulmus glutinosa.

В. Білі перші мушкетери, розломлюються
мало-помалу в тонку нервову сітку.

1. Листя косо серцевате або косо 3 кутове (зв'язки жовто-зелені):

а) Листя зі споду блакитно-зелене, в кутах нервів іржаво-бурі волоски, обиді аркушовате-хвилявате, іржаво-червоні.
(Липа дрібнолиста) Tilia parvifolia.

б) Листя зі споду сіро-зелені, в кутах нервів білі волоски, обиді білі, довгаєті, сірі, з реберцями.
(Липа широколиста) Tilia grandifolia.

Увага. Подібна також: Morus (морштина).

2. Листя широко-згортає, або широко-еліптичне, згортає, зі споду голе або можнає, з 4-7 паралель сильно висунутих білих нервів (зв'язки червонобулато-білі)
(Липця) Tilia malva.

3. Листя довгаєті-еліптичне (також згортає або зворотно-згортає), згортає, помірковано довгостаникове (зв'язки білі).

Дерево (Черешня, Вишня) Prunus cerasus, Prunus

Чагарник з павогалями (Штерек) Prunus spinosa

Міленьки культивується (Синьва) Prunus domestica

Увага: 1) Подібні маюче: Prunus padus (черешня) Sorbus chamaemespilus (мудимула карлуваца).

2) Міленьки культивується: Prunus armeniaca (мрнал) Persica vulgaris (бросква).

Мадльця V

Листовні породи з простим, сітровадно розмі-
щенням, латгасцям листям.

- Листя в більшою латгасце, вагу зростає, си-
дять пухом - - - - - Зінко вільва

Увага. Міленьки культивується (Дуб жаюче жабу XII).

А. Листя пірнафо-латгасце.

I. Латки цілокраї (або тільки з кевагама
поодинокими зубцями)

1. Листя довгасце, зворотно-загасце, з гучно
заокругленими кінцями і зовсім корот-
кими, касе майже відсутнім ступица-
ми (скуплені зростає в сидять на дурне
довши білих)
(Дуб літній) Quercus pedunculata

2. Як попередні, але з довшим ступицями
(скуплені зростає майже сидять)
(Дуб змійний) Quercus sessiliflora

3. Листя з троди миловатими латка-
ми, принаймні в молодозі зростає во-
лохасце. Нізке дерево або кущарник.

(Дуб мушастий). Quercus pubescens.

Тільки на півдні Дуго Quercus cerris

Увага. Порівн. також: Populus alba (тополя біла), Crataegus (ягод) Flex aquifolium (мадув)

II. Листки вирядно зубчасті або гарубчасті.

1. Чагарник, в більшості з голоточками. Листя нерівне, досить мале, з 5-7 гирними латками зубчастими гільки білз шпиль, вистя в основі часто гмиковато-шпильовате (цвіти білі).
(Ягод) Crataegus oxyacantha
і тополяна.

2. Без голоток. Листя досить велике, 4/5/поєрних латоу майже біз основи зубчасті, (цвіти білі)
(Ягоговина, береза). Sorbus torminalis.

Увага: 1) Тільки приживується Morus (шовковиця). 2) Подібні також: Populus alba (тополя біла), Spiraea ulmaria (спирей).

B. Листя пальгато латгасте.

I. Листки цілокрайї або тільки з поодиноким зубцям.

1. Вушкий чагарник. Листя 3- або 5 латгасте (також иноді широко-зигасте, без латоу), широкате, везелене (цвіти жовтозелені).
(Млосц) Hedera helix.

2. Дерево з листям, зі споду біло-мошнастим, то латгастим, то стручовато-зигастим і тільки гредо гарубчастим
(Тополя біла, срібляста) Populus alba.

Увага: Подібні також: Crataegus (ягод) Mis.

ки культивуються: Platanus occidentalis, orientalis (мопан), Ficus carica, Liriodendron tulipifera (мопанне дерево), Gingko biloba.

II. Листки виразко зубчасті або гарубчасті.

1. Дерево з листами зі споду біло-мопанним, то ланцетним, то кругло-яйцатим і тільки грубо гарубчастим.
(Пополз біла або срібляста) Populus alba.
2. З видимуватими виїженими вусами і великими 3- або 5-ланцетну листами (листя зеленуваті)
(Виноград) Vitis vinifera.
3. Буг виїжених вусів, але дуркостого з 3(1) колючками при основі малого, кругло-яйцатого, 3-5 ланцетного, гарубчастого листка (цвітки жовтуваті-зелені)
(Агрис) Ribes grossularia.
4. Буг виїжених вусів і без колючок. Листя середньої величості, ланцетно-зубчасті (цвітки біло-зелені).
(Порічки) Ribes rubrum.

Увага. Подібні маюче: Catalpa (олод), Platanus (мопан), Sorbus formicolaris (березка), Amygdalus communis (мигдал), Ribes odoratum, Ficus carica, Nyctagynus, Spiraea.

Таблиця VI.

Листовні породи з простим, суцільним
цілокраїм листом.

A. Листя ланцетувате, рівне (або мусо-
вате), принаймні в 3 рази довше ніж широке

Увара. Китарис і туг (з дуге машин, мусковаго-
жесткими листочком) див. серед Кварних табл. №.

1. Низький, до 60 см. високою галарником, з ду-
же машин, в більшості 2-4 рядним, гів-
нистим (широкопучагим), коротким лист-
точком (цвіти червоні)
(Вереск) *Calluna vulgaris*.

Увара. Подібні: *Muricaria germanica*
(титарис), *Ephedra vulgaris*, Стрептус
підрум.

2. На деревах парадіуючий, жовтозелений га-
ларником, з тупо-ланцетувачим, всезеле-
ним листочком.
(Ошала) *Viscum album*.

Увара. Порівн. *Vincetoxicum* (сам-
шит), *Lonicera alpeana* (жмиловоць альпійська).

3. Галарник з остро-ланцетувачим, коротко-
стишковим листочком (цвіти білі)
(Жмиловоць) *Ligustrum vulgare*.

Увара Порівн. також: *Vincetoxicum* і *maior*,
Evolvulus eucoraeus (брусилка). Мільки,
кріпильують: *Syringa vulgaris* (бузок), *Olea*
eucoraea (маслина європейська).

В. Листя в більшості (широко) яйчасте, або
(широко) еліптичне (також серпувате):

- Листя яйчасте, мале (до 2 см. довжи-
ною) мало-стишкове, тикі руде, всезеле-
не (цвіти жовтозелені).
(Самшит) *Vincetoxicum*.

1. Листя (широко) еліптичне (або яйчасте),
широковате, майже голе; білі нерви бі-
зказь мушоваго до берега, потім до штиль;
шиль часто кров'яно-червоні (цвіти білі, зовнішні)

а) Листя на спідній поверхні з волоссями в пучках нервів; овочі червоні
(Кизил, Дерен) Cornus mas.

б) Листя на спідній поверхні без волосків в пучках нервів; овочі червоні.
(Свідина) Cornus sanguinea

Увага. Порівн. тароду: Evonymus (дрющина), тільки квітнуть: Calycanthus + Cornus, Ligustrum ovalifolium (жупилово оваломсте).

2. Листя еліптичне (тароду дугасте, рідше серцувате) в більшості слабо (знизу сильніше) пухляте; білі черви розгалужені, до шпигу не доходять (цвіти білокриві, з вуськи)

а) Листя волосисте:
(Жимолость косяна) Lonicera xylosteum

б) Листя не волосисте:

x) Чаларники з вуглими ягодами:

1. Пару листів у основі зрослися.
(Деревник косяна) Lonicera caerulea

2. Пару листів не зрослися.
(Жимолость двигайна) Lonicera xylosteum

xx) Стебло не витке.
(Жимолость косяна) Lonicera nigra

Увага Порівн.: L. alpestris (ж. альпійська), L. tatarica (ж. татарська), Symphoricarpos racemosa (снігови дугки)

3. Листя серцувато-дугасте велике, доволі шпигувате; тільки рідко зустрічаються (цвіти фіолетові або білі).
(Бузок) Syringa vulgaris

Увага. Тільки квітнуть: Cotoneaster

monigides, Pambonia imperialis, Pexiplosa
gralca

Мадунга VII.

Листовні породи з простим, супротивним
зубчастим або зарубчастим листям.

— Листя 3-4 кутові, грубо подвійно зубчасте,
на скоропнях (нерозвинених шптах) часто
здається супротивним
(Береза біла) Betula alba.

A. Листя ланцетувате.

1. Листя ланцетувате, довго шпильовате,
тонко й тупо зубчасте, з обох боків голі,
шишки шптахі слабо 4 кантові (цвіти зеленуваті).
(Брусниця) Evonymus europaeus.

2. Листя також спіральні розташовані, дуже
вузько ланцетувате, тонко зубчасте (част-
то цілокрайє) зі споду білого волосисте;
шишки круглі.
(Салікс) Salix purpurea.

Увага. Подібні також (тільки курчаву-
ємі) Deutzia crenata, Forsythia suspensa.

B. Листя яйчасте або еліптичне

1. Листя вузько-яйчасте або вузько-еліптич-
не, довго шпильовате, дуже тонко й тупо
зубчасте (цвіти зеленуваті)
(Брусниця) Evonymus europaeus.

Увага. Подібні також: Clmatis vitalba
(помоніс). Тільки курчавується: Forsythia.

2. Листя широко-еліптичне або широко-яй-
часте, з багатьма малими гострими зуб-
цями, зі споду (як спички й бруньки)

вовшиче (сіро-мохначе) волосисте (убити білі)
(Зорговина) Viburnum lantana.

З. Листя іноді мають спіральну або пух-
ковату розміщеність, широко-еліптичне а-
бо фігурне, тупо закруглене зубчасте з 3-
-5 тільки паралельними смугами, дугою до
до штиля збігаючих білих нервів (убити
зеленуваті)
(Крушина) Rhamnus cathartica

Уваж: порівн. також: Fragaria excelsior
(ясень). Тільки культивуються, від-
но дивило Philadelphus coronarius (ясень).
Тільки культивуються: Weigelia, Dier-
villa coraeensis, Forsythia, Dartea
scenata, Rhodotyphus kerrioides.

Маблиця VIII

Листовні породи з просією, сучкожувим (В
більшою пальчатим) латястим листям.

А. Листя з горбастими бородавками на міс-
товім стинку.

— Листя з 3 троху неправильними зубча-
стими латрими і 3 головними нервами
(убити білі).
(Каштан) Viburnum opulus

В. Листя без горбастих бородавок на міс-
тві стинку.

— Витка трав'яниста рослина з 3- або 5
латястими, косою також серцуватим,
космою-волосистим листям.
(Хміль) Himulus lupulus

- Листя цілокрайє, але часо маюде непра-
вильно латкає (цвіти червонуваті)
(Снігові глідки) Symphoricarpos ramosissimus

1. Листя не дуже велике, з тупим, цілокрай-
м, але знов латкаєм латками (цвіти
жовтозелені) кут між кривим кривим кривим-180°
(Клен поволжський, нахил.) Acer campestre

Увага. З трохлаткаєм листя - A. mono-
reticulatum (клен трохлаткаєм). З зубо-
зубкаєм або слабо латкаєм листя з
червонуватим кривим кривим. A. tataricum.
(клен татарський).

2. Листя велике, з дуже гофрим, далеко в луже-
вато вирізанним латкам; спички з молоч-
ним соком; кут між кривим кривим кривим 180°
(Клен гофристий) Acer platanoides

3. Листя велике, з гофрим (подвійно) зубкаєм
латкам, зі споду зелено-зелене; спички без мо-
лочного соку; кут між кривим кривим кривим
гофристий.
(Клен-двір) Acer pseudoplatanus

Увага. Листя зі споду сріблясто-біле - Acer
dasycarpum.

Таблиця IX.

Листовні породи зі складним, спіральнороз-
міщенцям листям.

A. Листя пірнато-складне (пірнатисте)

I. Листочки цілокрайі.

1. 7(9) малих зворотно-двічастих листочків.

Приймають м'які, иноді сервоцувачі (цвітіння зростає). Нирський катарник.. Coronilla emerus

2. 9 або 11 (13) листочків, еліптичних, середу густих, рясно з вирізочу, листочків (цвітіння зростає) (Михурник) Cotútea arboréscens

3. 11-19 більших еліптичних або фігурних листочків, середу рясно з невеликими вирізочами. Приймають квітки; на місці об'являють у більшості 2 розривні колоски (цвітіння білі або червоцувачі) (біла акація) Robinia pseudoacácia

Увара. 1) Норвн. також Oleaster kitalva (ломонос). 2) Мільки кустовити oleaster (але дивити): з 1-3 рістковими розривами - Gleditsia triacanthos (медунія) Caragana arboréscens (зростає акація) Juglans regia (оріх волоський), Ailanthus glandulosa (амлант, китайський і сенс), Sophora japonica (софора) Glycine (Mistaria) chinensis, Indigofera obesa, Ambropha fruticosa, Portulilla fruticosa, Paeonia arborea, Caragana frutescens (шумра сїрнова або гереза). 3) Caragana arboréscens і frutescens всі місцеві парні.

II. Листочки зростають (або заростають)

1. Листя в більшості тільки пірнато-лапчасті, иноді рясно цїлковиті виділені лапчасті на сїрнові; (цвітіння білі). (Вод збиральний і остролистий) Crataegus oxyacantha і monogyna.

2. 5 (7-9) листочків, фігурних, з обох боків зелених; приймають зростають зі спиткою. ізловатий (розривний) катарник. (цвітіння біло-червоні). (Милушина) Rosa canina.

3. 5 (різно 7) листочків, або також тільки

Зі складне листя. Прилистки дуже мали.
Листя зі споду біле. Глобатиї (кошорок)
каларник, (у вітні білі)
(Мамина) Ribes idaeus

4. 11-19 (зігасо-) лану егуваїт, в основі ці-
локраїт мисторків. без кошорок; в біт-
шосї-дерева (у вітні білі)
(Рубина, корабина) Sorbus aucuparia.

Увара. Привн. тараже: Fragaria excelsior
(лєсє) Sorbus domestica (рубина домова)
Spiraea ulmaria (сїрєд миль мовїт),
Clematis vitalba (лємонїє). Мильки кїт-
мївуротсє: Mahonia / Berberis aquifol-
ium / Rhus typhina (чумає) Carya al-
ba (шкорт) Ailanthus glandulosa (ай-
лант), Coccythia paniculata, Jug-
lans regia (спїт волосєтїт) Pterocarya
caucasica.

В. Листя пальгасо-складне.

1. Листя пїрнаїсїє, ає гасо тараже трїсїє,
зубгасїє зі споду біле. Іоєкуваїтїт каларник.
(у вітні білі)
(Мамина) Ribes idaeus

2. Листя трїсїє або пїятїсїє (не пїрнаїсїє)
зубгасїє. Іоєкуваїтїт каларник (у вітні біг
бітїт до сєрвокуваїтїт)
(Орєшєт) Ribes fruticosus.

Увара: Подївнї тараже: R. caesius (орєшєтїт)
R. saxatile (кашєтїт), Clematis vitalba (лємо-
нїє).

3. Каларник без кошорок, з прїмо сїдїтїт, з сє-
лїтїт мїтїтїт і гудїє мїтїтїт, трїсїтїт,
сїдїтїт, цілокраїтїт мїтїтїтїт (у вітні трїсїтїт).
Larodidum vesicaria
is / Spartium scoparium.

4. Низкоєсїтїт каларник з зєвїтїт мїтїтїт

троїстими або профілими, тонко зубча-
тими листочками; часом з колючками.
(Чвіти червоні). *Ononis procerens.*

5. Чаларникова́е дере́во; між докча́е, троїсте,
цілокра́йне, (чвіти жовті);
(Зікова́е) *Cytisus laburnum.*

Увага. Порівн. також *Rosa arvensis.*
Тільки квітти бувають: *Ampelopsis quin-*
queflora (дикий виноград), *Vicia trifoliata.*

Таблиця X.

Листовні породи зі складним суцвіттям

Листя

A. Листя пірнато-складне (пірнатисте).

I. Листочки зовсім коротко-стипитові, або
безстипитові.

1. Дерево з майже коричневими бруньками. В
більшості 7-15 ланцетуватих або вузго-
дигастих, (тонко) зубчастих, майже без-
стипитових листочків.
(Лістя звичайні) *Fraxinus excelsior.*

2. Чаларник з грудьми, білими сфритими;
5-7 коротко-стипитових, дигастих (широ-
грудь) зубчастих, темнозелених листочків
(чвіти жовто-білі, нізвужитові)
(Будина чорна) *Sambucus nigra.*

Увага. Сфритими грудьми - *Sambucus racemo-*
sa (будина червона). Нізвужитові з 5-11
ланцетуватими листочками - *Sambucus*
ebulus (будник).

3. Дерево з широкими, вкритими паре інесем.
(Чвіти американські або японські). *Acer Negundo*

4. Чаларшик; 5-7 зигаєних або лопуцотуваних,
тонких зубчастих листочків; осіпани зі
споду жовто-зеленої й при основі перших че-
ноді пухлято-волосяні (цвітінні білі, гро-
новаї, висні).
(Клюквинка) Staphylea trifoliata.

II. Листочки майже довгоступникові.

1. Вушкий чаларшик з лопуцотуваним шматком.
У більшості 5 (3) зигаєних, від несправильно
грубо-зубчастих до цілокраїх листоч-
ків (цвітінні білі)
(Ломоніс) Clématis vitalba.

B. Листя пальчасті-складні.

1. Листя дуже довгоступникові, з 5-7 великих
зубчастих листочків. (цвітінні червоні або білі)
(Чайотан кінський) Aesculus hippocastanum.

Увага: тільки кущивуються A. lutea і lutea.

2. Листя просто або подвійно-троїсте.
(Ломонос альпійський) Atragene alpina.

Увага. Порівн. також (просто троїсте, або ціл-
ком просто листя) у Clématis vitalba (Ломо-
нос). Мільки кущивуються Forcythia europaea.

Маблиця XI.

Шпильчасті парози з шпильками, стоячими
поодинокі, а не зібраними пучковато по дві або
більше.

A. Шпильки дуже малі, лускваті, галобато
прилягають до сїбла.

1. Шишкі поземно відходять, зі споду з сиво-зелене; корока бабовата.
(Муж американська). Thuja occidentalis.

2. Шишкі спрямоване до гори, між з подовженою борозною, корока трикутальна.
(Муж сідня). Thuja (Biota) orientalis.

Увага. Культивується тільки: Cupressus sempervirens (кипарис). Порівн. також: Juniperus sabina (жмівець козацький), Juniperus kizilnisa (жмівець виринський), Еphedra kurdica (середра), Myricaria (тамарикс).

В. Шпильки ігловаті, гострі, округово (а не пуховато) розміщені по 2 (2), довжиною, 5 см.

- Чаларник з ігловатими, біловато-зеленими шпильками; об'єкт-шишкозуба, (змістими шпильки), темно-фіолетові.
(Жмівець звичайний). Juniperus communis.

Увага. Порівн Juniperus sabina (жмівець козацький), Juniperus kizilnisa (жмівець виринський)

С. Шпильки не ігловаті й не лусковаті, спіральньо розміщені, віг 1/2 до 2 см. Довжиною.

1. Шпильки дуже вузькі, не плоскі, майже ч канюві, без білих смуг зі-споду, гострі, майже по всім бокам шпильки білими-малорівномірно розміщені. Шпильки звисають знизу і опадають цілими. Кора робрвовага.

а) Шпилька добра, її луски на кінці не правильно вирізані.
(Жилка або смерека Picea (Abies) excelsa. звичайна або сїрїлка)

б) Шпилька коротка, її луски на кінці заокруглені.

(Дрина сибирська). Рісca (Abies) obovata.

Увага. Порівн. також Larix (мождрина) з широким розвинутим шишкою, з широким шишкою, широким шишкою.

2. Шишки пелюстаті, в шишко в більшості вирізані, зі споду з 2 білими шишкою. Шишки сформовані до корки, з шишко опадають тільки по фізичній шишкою; кора по червоно.

а). Прочітні шишки шишки довгі віг покривних.
(Сирча або дрица звичайна) Abies pectinata (alba).

б). Прочітні шишки шишки короткі віг покривних.
(Сирча або дрица сибирська). Abies sibirica.

3. Шишки пелюстаті, досить широкі (різнісі) але з гоїрими шишкою, зі споду з шишко-зелені.
(Тис звичайний) Taxus baccata.

Таблиця XII.

Шпильоваєті породи з пухлякото (віг 2-5 або до 20-30) енг. дрица звичайна.

А. Віг 2 до 5 довгих шишкою в етильних піхвах.

1. Шишки довгі, по 2 вкупі; дерево.
(Сосна звичайна) Pinus silvestris

2. Шишки такі сонні; голарникувате, низькоколлежале дерево (тільки в високих горах).
(Сосна ірна) Pinus montana.

Увага: Тільки культури вимоз: Pinus latifolia (сосна італійська), P. pinea.

3. Штільки по 5(4) вкупі і дуже тонкі (кубтв.)
(Сосна веймутова) Pinus strobus.

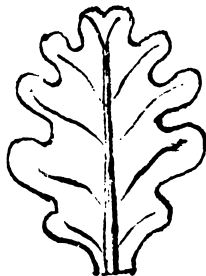
4. Штільки по 5(4, 3) вкупі, довгі, гнучкі, майже
4-краткові (в Сибіру та у високих горах).
(Сосна кедрина) Pinus sibirica.

В. До 20-30 (коротких) штільок у однім пучку
вкупі.

1. Штільки тонкі, щороку спаровані, пучко-
вато сидять на скорогених, спіральньо роз-
міщених шишках, тільки на розвинених
шишках штільки поодинокі сидять; взимку
без штільок.
(Модрина звичайна) Larix europaea.

Насіння вдвоє більше:
(Модрина сибирська) Larix sibirica.

Увага. Штільки культивується (листвен-
ки в садках) - Cedrus libani (кедр ливан-
[ський])

Показує

Деревнистих рослин, згаданих у Таблицях.

Примітка. Срубним шрифтом зазначено основні таблиці, по яких виділяються рослини; звичайним шрифтом - таблиці, в яких згадано рослини в примітках.

1. Листовні породи.

1. *Acer campestre* - клен польовий або пацлен - 8.
2. " - *dasycarpus* - 8
3. " - *monspessulanum* - клен Гриволазрасний - 8.
4. " - *Negundo* - клен американський або
деснований - 10.
5. " - *platanoides* - клен остролистий - 8.
6. " - *pseudoplatanus* - клен-двір - 8.
7. " - *tataricum* - клен татарський, ке клен. 8.
8. *Hesulus hippocastanum* - каштан китайський - 10.
9. *Ailanthus glandulosa* - айлант китайський - 9.
10. *Alnus glutinosa* - вільха горна 3, 4, 2, 3.
11. " - *incana* - вільха сіра або біла - 3.
12. " - *viridis* - вільха зеленісеча - 2, 3
13. *Amorpha fruticosa* - 9.
14. *Ampelopsis quinquefolia* - дикий виноград. 9
15. *Amgdaalus communis* - миндал. 5.
16. *Andromeda polifolia* - дикий розмарин. 1.
17. *Arctostaphylos uva ursi* - медвежа ягода. 1.
18. *Aronia rotundifolia* (*Aronia chinensis vulgaris*)
ура звычайна 2, 2.
19. *Astragene alpina* (лимонне аленіє) 10.
20. *Berberis (Mahonia) aquifolium* - дуб Mahonia аз.
21. " - *vulgaris* - байбарис, кислиця - 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8.
22. *Betula alba (verrucosa)* береза біла - 3, 4, 5, 6, 7, 8.
23. " - *nana* - береза карликова - 2.
24. " - *pubescens* - береза пухляка - 3.
- 24 *Bisus sempervirens* - самшит - 6, 6.

- 25. *Calluna vulgaris* - береск - **1,6.**
- 26. *Calycanthus floridus* - 6.
- 27. *Caragana arborescens* - жовта акація і
 — " — *frutescens* - дерева або кущина сjenова - 9.
- 28. *Carpinus betulus* - граб - **3,4,2.**
- 29. *Carya alba* - енопі - 9.
- 30. *Castanea vesca* - каштан справжній **2.**
- 31. *Catalpa bignonioides* - 6.
- 32. *Ceanothus americanus* - 2
- 33. *Celtis australis* - карнас - 2
- 34. *Clematis vitalba* - ромонс - **10,1,2,7,9,10. 9.**
- 35. *Colutea arborescens* - мизурник - **9.**
- 36. *Cornus mas* - кизиль, дерев - **6. 6.**
- 37. — " — *sanguinea* - свідуха - **6.**
- 38. *Coronilla emerus* - везель - **9. 3,4,3.**
- 39. *Corylus avellana* - ліщина - **3,4,3.**
- 40. *Cotoneaster pyracantha* - кизильник імпозант **2**
- 41. — " — *vulgaris* - кизильник звичайний - **1.**
- 42. *Crataegus monogyna* - когосіпромісній **5,9,5.**
- 43. — " — *oxyacantha* " " звичайний — " — "
- 44. *Cydonia vulgaris* - айва - 1.
- 45. *Cytisus laburnum* - жновать - **9.**
- 46. — " — *sagittalis* - жновать - 1.
- 47. *Daphne mezereum* - вове мико - **1.**
- 48. *Deutzia crenata* - 7.
- 49. *Diervilla (Weigelia) coracensis* - 7.
- 50. *Elaeagnus angustifolia* - олівник - 1.
- 51. *Empetrum nigrum* - бачивка - 6.
- 52. *Ephedra vulgaris* - хвойник - 6
- 53. *Eryonimus europaeus* - брусниця європейська **7,6.**
- 54. — " — *verucosus* - — " — бородавка — " —
- 55. *Fagus sylvatica* - бук - **1,2,2.**
- 56. *Ficus carica* - 5.
- 57. *Forsythia suspensa* - 7, 10.
- 58. *Fraxinus excelsior* - ясень звичайний - **10,7,9.**
- 59. *Genista tinctoria* - шпик - **1. 5,5.**
- 60. *Gingro biloba* - чинко - **5,5.**
- 61. *Gleditschia triacanthos* - медуні - 9.
- 62. *Glycine (Wistaria) chinensis* - 9.

- 63. *Hedera helix* - нисоу - **5**, 1.
- 64. *Hibiscus syriacus* - 2, 5
- 65. *Hippophae rhamnoides* - плоховник - **1**.
- 66. *Ilex aquifolium* - наџуб - 1, 2, 5
- 67. *Indigofera dosua* - 9
- 68. *Juglans regia* - орнх воловскнх - 9.
- 69. *Koelreuteria paniculata* - 9.
- 70. *Kivria japonica* - 8.
- 71. *Ledum palustre* - бароннх - **1**.
- 72. *Ligustrum ovalifolium* - жемолодъ Ванамста - **6**.
- 73. — " — *vulgare* - жемолодъ звичайна - **6**.
- 74. *Liriodendron tulipifera* - тольпанне дерево. 5.
- 75. *Lonicera alpigena* - жемолодъ альпнйскя - **6**.
- 76. — " — *caprifolium* - деревнх козлнст - **6**.
- 77. — " — *nigra* - жемолодъ корна — " —
- 78. — " — *periclymenum* - жемолодъ звичайна — " —
- 79. — " — *tatarica* - жемолодъ тагарскя — " —
- 80. — " — *xylosteum* — " — кождя — " —
- 81. *Lycium halimifolium* - дерега - **1**.
- 82. *Mahonia (Berberis) aquifolium* - маоннх - 9.
- 83. *Mespilus germanica* - мушмула - - - - **1, 2**.
- 84. *Morus alba* - морщовнх днх - 2, 4, 5.
- 85. — " — *nigra* — " — корна — " —
- 86. *Myrica gale* - 2
- 87. *Myricaria (Tamarix) gallica* - тамарнх французскя - **1**.
- 88. — " — " — *germanica* — " — ннмщкнх - **1, 6**.
- 89. *Ononis procurrens* - 9, 2.
- 90. *Olea europaea* - маслнх европнйскя - **4, 8**.
- 91. *Ostrya carpinifolia* - жнлнград - - - - **4, 8**.
- 92. *Paeonia arborea* - 9.
- 93. *Palustris aculeatus* - дерзх дерево. 2.
- 94. *Paulownia imperialis* - 6.
- 95. *Periploca graeca* - 6
- 96. *Persica vulgaris* - бросква - 2, 3, 4.
- 97. *Philadelphus coronarius* - жемнх - 1, 7
- 98. *Pirus communis* - груша - - - - **2, 1, 2**
- 99. — " — *malus* - яблнх - **2, 3, 4, 2, 3**

100. *Platanus occidentalis* - маџан зорсигнѣи - 5.
 101. —" — *orientalis* - маџан сѣиднѣи - 5.
 102. *Populus alba* мононѣи сѣи аѣ сѣи дѣи - 2, 5, 2, 4, 5
 103. —" — *nigra* - оокѣи, мононѣи рорна - 2.
 104. —" — *pyramidalis* - мононѣи маџан зорсигнѣи - 2.
 105. —" — *trémula* - оокна - - - - - 2, 2
 106. *Potentilla fruticosa* - кѣрѣнѣи сѣи рѣи - 9.
 107. *Prunus armeniaca* - маџан - 2, 3, 4.
 108. —" — *avium* - реперѣи - 2, 5, 3
 109. —" — *cerasus* - бѣи - 2, 3, 4, 2.
 110. —" — *chamaecerasus* (*fruticosa*) бѣи сѣи оѣи - 2.
 111. —" — *domestica* - сѣи - 4, 2.
 112. —" — *insititia* - маџан сѣи, 2.
 113. —" — *italica* - реперѣи - 2.
 114. —" — *mihaleb* - бѣи маџан зорсигнѣи, аѣ сѣи рѣи. 2, 2
 115. —" — *laurocerasus* - бѣи маџан зорсигнѣи - 2.
 116. —" — *padus* - реперѣи - 2, 2, 4
 117. —" — *persica* - сѣи - 2.
 118. —" — *spinosa* - маџан - - - 2, 5, 4, 2.
 119. *Ptelea trifoliata* - 9.
 120. *Pterocarya caucásica* - 9.
 121. *Quercus cerris* - маџан аѣ сѣи рѣи сѣи - 5. 5.
 122. —" — *pedunculata* - маџан сѣи рѣи - 5.
 123. —" — *pubescens* - маџан зорсигнѣи - 5. 5.
 124. —" — *sessiliflora* - маџан сѣи рѣи - 5.
 125. *Rhamnus alpinus* - кѣрѣи аѣ сѣи рѣи сѣи - 2. 2, 7.
 126. —" — *cathartica* - кѣрѣи зѣи рѣи, сѣи рѣи, сѣи рѣи. 2, 7.
 127. —" — *frangula* - кѣрѣи кѣрѣи - 7.
 128. *Rhododéndron ferrugineum* - рѣи рѣи рѣи - 1, 2.
 129. *Rhus còtinus* - маџан, маџан дѣи рѣи - 1.
 130. —" — *typhina* - маџан - 9.
 131. *Ribes grossularia* - маџан - 5. 5.
 132. —" — *nigrum* - маџан - - - 5.
 133. —" — *nigrum* - маџан - 5.
 134. *Robinia pseudoacacia* - бѣи аѣ сѣи рѣи - 9.
 135. *Rodotypos kerrioides* - 7.
 136. *Rosa canina* - маџан - 9.
 137. *Rubus caesius* - маџан - 9.
 138. —" — *fruticòsus* - маџан - - - 9.
 139. —" — *idaeus* - маџан - 9.
 140. —" — *odoratus* - маџан маџан - 5.

141. *Rubus saxatilis* - гонимый - 9.
142. *Salix alba* - верба бѣлая - 2.
143. — " — *amygdalina* (*triandra*) - ива муромска - 2.
144. — " — *aurita* - ива чумачка - 2.
145. — " — *babylonica* - верба мѣанура - 2. 2.
146. — " — *caprea* - верба оза - — — — 2.
147. — " — *daphnoides* - мѣанура жѣлтая - 2. 2.
148. — " — *fragilis* - верба кружка - — — — 2.
149. — " — *herbacea* - лоза - 2.
150. — " — *incana* - ива сѣрая - 2.
151. — " — *purpurea* - мѣанура червона - 2, 7. 1.
152. — " — *rimonalis* - ива молдаванская - — — — 1.
153. *Sambucus ebulus* - бузник - 10
154. — " — *nigra* - бузина черная - 10.
155. — " — *racemosa* - бузина червона - 10.
156. *Sarothamnus vulgaris* (*Spartium scoparium*) - 9, 1.
157. *Sophora japonica* - софора - 9.
158. *Sorbus aria* - яблonya мушкетера - 3, 4, 2.
159. — " — *aucuparia* - яблonya, коровина - — — 9.
160. — " — *chamaemespilus* - мушкетера кармучка - 3, 4.
161. — " — *domestica* - яблonya домашняя - 9.
162. — " — *hybrida, latifolia* - яблonya гибридная - 3.
163. — " — *terminalis* - лозовина, березка - 5, 5.
164. *Spiraea ulmaria* - спирея японская - 5, 9.
165. *Staphylea pinnata* - крокурка - 10.
166. *Symphoricarpos racemosus* - смородинка - 8, 6.
167. *Syringa vulgaris* - сирень - 6, 6.
- Tamarix gallica i germanica* - тамариска - 1.
168. *Tilia alba* - липа белая - 2.
169. — " — *grandifolia* - липа широколистная - 2, 4, 2, 3.
170. — " — *parvifolia* - — — гибридная - — — 3
171. *Ulmus campestris* - березка - 3. 3.
172. — " — *effusa* - березка - — — — 3.
173. — " — *montana* - ильм крупный - 3.
174. *Ulex europaeus* - 1.
175. *Vaccinium myrtillus* - голубика - 2, 2.
176. — " — *oxycoccos* - жимолость - 1.
177. — " — *uliginosum* - голубика - 1.

179. *Abies lantana* - кордована - 7. 8.
 180. — " — *spulus* - коина — — — 8.
 181. *Vinca minor* i *maior* - барвник - 6.
 182. *Viscum album* - омела — — — — 6.
 183. *Vitis vinifera* - виноград - 5.

2. ХВОЯНИ (ипульгасї) ПОРОДИ.

- x *Abies excelsa* - дуб *Picea excelsa*.
 x — " — *obovata* " *Picea obovata*.
 1. — " — *pectinata* (alba) - еврѣа або дмущ збураїна - 11.
 2. — " — *sibirica* - еврѣа, або дмущ сибирська 11.
Biota orientalis - дуб. *Thuja orientalis*.
 3. *Cedrus libani* - кедр ливанський - 12.
 4. *Cupressus sempervirens* - кипарис - 11.
 x *Ephedra vulgaris* - дуб. Лусїовні породи 52.
 5. *Juniperus communis* - дивець збураїний 11.
 6. — " — *labina* — " — козацький 11.
 7. — " — *virginica* — " — вірїнський - 11.
 8. *Larix europaea* - модрина європейська 12, 11.
 9. — " — *sibirica* - модрина сибирська — — 12.
 10. *Picea (Abies) excelsa* - дмуща чи еврѣа збураїна чи єрїмѣа - 11.
 11. — " — " — *obovata* - дмуща сибирська — " —
 12. *Pinus cembra* - сосна кедрина — — — — 12.
 13. — " — *varicio* - сосна італийська — — — " —
 14. — " — *montana* - сосна цїрна або карлуванта 11.
 15. — " — *silvestris* - сосна збураїна — — — — " —
 16. — " — *strobus* - сосна Веймутова - 12.
 17. *Idrus baccata* - тис збураїний — — — — 11.
 18. *Thuja occidentalis* - тис амерїканська — — — —
 19. — " — (*Biota*) *orientalis* - тис єрїмѣа — — — —

Вийшли з друку:

1. доц. Михайловський . Математика. Зом. 1-й.
2. доц. Тереди́в . . . . . Ботаника " "
3. проф. Шоврені в . . . . . Подне господарство на Україні.
4. проф. Івануцкій . . . . . Ліс і біологічні типи
деревних пород.
5. „Українське книгознавство“ Збірн. ч. 1.
6. доц. Тереди́в . . . . . Ботаника. Зом. 2-й.
7. „Українське книгознавство“ Збірн. ч. 2.
8. доц. Милошенко . . . . . Економ. географія. Зом. 1-й.
9. проф. Шадух . . . . . Кристалографія.
10. проф. Щербина . . . . . Статистика. Зом. 1-й.
11. проф. Митюк . . . . . Програма викладів по полі-
тичній економії.
12. Б. І. . . . . Підручник до викладення
деревиної проли по
мислях.

Друкуються:

1. проф. Щербина . . . . . Статистика. Зом. 2-й.
2. доц. Сококур . . . . . Нарисна геометрія.
3. асист. Лисівський . . . . . Курс фізики

4. Корнів. . . . . Матеріала до латинського-українського ботанично-зоологічного словника.
5. проф. Шовкєнів. . . . . Аналітична геометрія.
6. проф. Іванецький. . . . . Лісівництво.
7. лект. Іванецько. . . . . Геометрія.

Виготовляються до друку.

1. доц. Терещів. . . . . Ботаника. Зовн. 3-й
2. проф. Мичук. . . . . Історія екологічних думок.
3. проф. Євхальчан. . . . . Загальна наука права.
4. доц. Мрачменко. . . . . Зоологія
5. доц. Терезівський. . . . . Мінералогія
6. "Заміски федерації укр. молод. фахівців при Укр. Зовн. Акад. в Б. С. Р. Збірн. 1-й.
7. "Українське книгознавство." Збірн. 3-й

Друки можна набувати в "Книгарні Видавничого Т-ва при У. Т. А."

Адреса, това і Книгарні:

ČSR. m. Lázně Poděbrady.
Hotel "u Krále Jiřího" pokoj č. 42.